

Одеський національний медичний університет
Медичний факультет
Кафедра суспільних наук

Силабус дисципліни
«Теорія і практика професійної мовної комунікації»

Обсяг	120 год / 4 кредити
Навчальний рік, семестр	2 навчальний рік, 4 семестр
Дні, час, місце	1 практичне заняття на тиждень згідно розкладу, в аудиторіях кафедри, гол. корпусу; або онлайн Кафедра суспільних наук, Вул. Пастера, 11, Тел. 712-31-00, e-mail kafedra 11@ukr.net
Викладачі	Д-р філол. н., професор Яковлева О.В. К. філол. н., доцент Сікорська О.О. К. філол. н., старший викладач Шаніна О.С. К. філол. н., викладач Бербер Н.М. Викладач Чернята Н.О. Тел. 712-31-00
Мова навчання	українська
Інформація про відпрацювання пропусків та консультації	Згідно графіка кафедри суспільних наук (Чт 14.00-16.00; Сб 10.00-14.00)

КОМУНІКАЦІЯ

Очно, Viber, Zoom, Teams.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика професійної мовної комунікації» є українськомовна професійна мовна комунікація.

Пререквізити: ґрунтується на отриманих під час навчання в середній загальноосвітній школі та у вищій школі базових знаннях зі стилістики та базових знань із сучасної української літературної мови. *Пореквізити:* закладає основи правильного наукового писемного мовлення медика; продовжує формувати у студентів академічну культуру, сприяє оволодінню навичками наукового мовлення і письма, дає можливість отримати вміння для написання наукових робіт і презентацій результатів досліджень.

Мета: ознайомлення студентів з основними теоретичними та методологічними підходами у вивченні явищ комунікативної практики, сприяти формуванню навичок практичної участі в різних типах комунікацій.

Основні завдання: сформувати знання щодо історії виникнення та розвитку теорії комунікації; застосовувати наукові підходи у вивченні комунікативних явищ, вміти простежувати дію основних теоретичних принципів у практиці спілкування та комунікації; сформувати навички практичного застосування методів, інструментів, типів, каналів та засобів комунікації; надати необхідну

теоретичну та практичну базу задля встановлення і підтримки комунікативних зв'язків усіх рівнів.

Очікувані результати: здатність розв'язувати складні практичні проблеми і завдання в процесі навчання; здатність шукати, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел; здатність до наукового (усного та письмового) спілкування фаховою науковою мовою; здатність до постійного навчання й саморозвитку, безперервної самостійної праці; професійні знання, вміння та навички наукового фахового мовлення, володіння вербальними та невербальними засобами наукового стилю у процесі мовлення. У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися з основами мовної комунікації та вміти застосувати отримані навички у навчальному процесі. Набуті знання та вміння застосовуються студентами при виконанні досліджень, написанні наукових робіт, виконанні графічних робіт, проведенні презентацій результатів досліджень, а також у подальшій професійній діяльності.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання. Курс буде викладений у формі семінарських занять (20 год.) і організації самостійної роботи студентів (100 год.). Консультації – індивідуальні. При проведенні практичних занять використовуються методи: діагностування (бесіда, спостереження, тестування, творчі та самостійні роботи); інформування (демонстрація, консультування, розповідь, групове навчання, підсумковий тестовий контроль); самостійна робота (дослідження наукових та інформаційних джерел); практична робота (виконання тренувальних вправ та завдань); розвиток творчої діяльності (здійснення мовних розвідок); операційний метод (ділові ігри, самокритика, розв'язання комунікативних ситуацій).

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до курсу «Теорія і практика професійної мовної комунікації».

Тема 2. Комунікативний процес як основа спілкування.

Тема 3. Логіко-емоційні, етичні та психологічні первні професійної комунікації. Мовний вплив як наука та ефективність спілкування медика.

Тема 4. Культура спілкування. Невербальний і вербальний мовні впливи.

Тема 5. Види публічних виступів та їхня структура.

Тема 6. Поведінка оратора в аудиторії.

Тема 7. Підтримування уваги аудиторії під час виступу та його завершення. Аргументація мовлення медиків.

Тема 8. Інформаційний виступ і його основні особливості.

Тема 9. Комунікативні типи мовців та їхня поведінка в діловому спілкуванні.

Тема 10. Техніка професійної комунікації і тактики спілкування.

Перелік рекомендованої літератури

Основна (базова) література:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – 2-ге вид., доп. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 346 с.
2. Денисюк, С. Г. ДЗЗ Комунікологія : навчальний посібник / С. Г. Денисюк. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 102 с.
3. Кизилова В.В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Кизилова . – Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – 183 с.
4. Коробанов Ю.М. Теорія та практика комунікацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 3 ч. / Ю. М. Коробанов, А. Ю. Коробанов. – Електрон. дан. (1093 кб). – Миколаїв : НУК, [2011]. – (Навчальний посібник).
5. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Д. Мак-Квейл; пер.: О. Возьна, Г. Сташків. – 4-те вид. – Львів : Літопис, 2010. – 538 с.
6. Основы теории коммуникации: Учебник / под ред. проф. М.А. Василика. – М. : Гардарики, 2003. – 615 с
7. Плошин В. Ю. Теория и практика массовой информации : учебное пособие / В. Ю. Плошин. – СПб.: Знание, 2005. – 168 с.
8. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века / Г.Г. Почепцов. – К.: Ваклер, 2002. – 352 с.
9. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз : навчальний посібник / Г.Г. Почепцов. – К. : Знання, 2004. – 373 с.
10. Почепцов Г. Г. Інформація и дезінформація : монографія / Г. Г. Почепцов. – К. : Ника-Центр, Эльга, 2001. – 251 с.
11. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз для професіоналов / Г. Г. Почепцов. – К.: Ваклер, 2003. – 624 с.
12. Шаян Л. П. PRo суспільні комунікації / Л. П. Шаян. – К.: ТОВ "Група компаній "Динаміка", 2008. – 180 с.
13. Шарков Ф. И. Основы теории коммуникации: Учебник / Ф.И. Шарков. – М.: ИД "Социальные отношения", 2003. – 248 с.
14. Шарков Ф. И. Теория коммуникации (базовый курс): Учебник / Ф.И. Шарков. – М.: РИП-холдинг, 2004. – 246 с.
15. Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем : підручник / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. – К.: Грамота, 2010. – 568 с

Допоміжна:

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: Навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. – Івано Франківськ, «ЛілеяНВ», 2015. – 160 с.
2. Бебик В., Бортніков В., Дегтерьова Л., Кудряченко А. Держава і громадянське суспільство: партнерські комунікації в глобальному світі (за ред. В.Бебика). – К., 2006.
3. Бебик В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. – К., 2005.

4. Корпоративная культура делового общения: Главные правила общения и поведения в современном обществе/ Авт-сост. И. Н. Кузнецов. – М.: АСТ; Мн.: Харвест. 2005. С. 442 – 533.
5. Крайнікова Т. Культура медіаспоживання в Україні: від консьюмеризму до просьюмеризму / Тетяна Крайнікова / За наук. ред. проф. В. В. Різуна. – Бориспіль: Люксар, 2014. – 372 с.
6. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли окружающих по их жестам / А. Пиз. – М. : Эксмо, 2005. – 288 с.
7. Пітерс, Джон Дарем. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / Пер. з англ. А. Іщенка. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 302 с.
8. Почепцов Г. Г. Медіа: теорія масових комунікацій: [навч. видан.] / Г. Г. Почепцов. – К.: Альтпрес, 2008. – 403 с.
9. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник / В.В. Різун. – К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008. – 260 с.
10. Філіппова Н. М. Інформація - мова - знак: семіотика та комунікація [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. М. Філіппова; Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова. - Миколаїв : НУК, 2012. – 82 с.
11. Шульга М. А. Політичний менеджмент навчальний посібник : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / М. А. Шульга, О. А. Зубчик – К. : Академвидав, Альма-матер, 2013. – 157с.
12. Gunter R. Democracy and the Media: A comparative perspective / R. Gunter, A. Mughan — N.Y.: Cambridge university press, — 2004. — 496 p.
13. Voltmer K. Mass Media and Political Communication in New Democracies / K. Voltmer. – N Y.: Routledge, 2006. – 252 p.

ОЦІНЮВАННЯ

До контрольних заходів належать *поточний* та *підсумковий* контролю. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: усне опитування згідно з розробленими викладачем методичними вказівками; система тренувальних вправ і творчих завдань; блок тестових завдань; самостійна робота; написання рефератів і наукових повідомлень.

Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

На практичному занятті повинно бути опитано не менше 50% студентів. Наприкінці семестру (циклу) кількість оцінок у студентів в групі в середньому повинно бути однаковим.

Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад 4,75.

Підсумковий контроль здійснюється після його завершення. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних тематичний блоків і має визначатися за системою ECTS та традиційною шкалою,

прийнятою в Україні. Для тих студентів, які бажають покращити успішність з дисципліни за шкалою ECTS, підсумковий контроль здійснюється додатково за графіком, затвердженим у навчальному закладі.

Оцінка за дисципліну – це на 50% поточна успішність (середнє арифметичне всіх поточних оцінок студента) та на 50% - оцінка на іспиті.

Для оцінювання дисципліни за 4-бальною традиційною (національною) шкалою спочатку розраховується середній бал за дисципліну як середнє арифметичне двох складових:

- 1) середній поточний бал як арифметичне всіх поточних оцінок (розраховується як число, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад, 4,76);
- 2) традиційна оцінка за іспит.

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожної теми – «відмінно».

- за поточну навчальну діяльність та СРС – середній бал.
- за всю навчальну дисципліну середнє арифметичне поточної діяльності в сумі з оцінкою за іспит.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання відповідає загальним правилам в ОНМедУ.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань. Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання; повторне проходження оцінювання.

Політика щодо відвідування та запізньєв: присутність на заняттях є обов'язковою. На початку заняття відбувається перевірка присутності студентів. Наслідком відсутності на занятті є обов'язкове подальше відпрацювання теми.

Мобільні пристрої: використовуються лише з метою навчання.

Поведінка в аудиторії: згідно морально-етичному кодексу ОНМедУ.